

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

UTAMBUZI W WA SANSULI KATIKA MAENEO WAZI YA SAMAKI WA BAHARI YA HINDI

iote cloi

Indian Ocean Tuna Commission
Commission des Thons de l'Océan Indien

Kadi hizi za utambuzi zimetolewa na Kamisheni ya Kusimamia Samaki aina ya Jodari ya Bahari ya Hindi (Indian Ocean Tuna Commission -IOTC) ili kusaidia kuboresha data na takwimu za uvuvi wa Sansuli waliolengwa au wanaoingiliana na samaki aina ya jodari katika Bahari ya Hindi. Kukiwa na uelewa na takwimu nzuri kuhusu kiwango cha sansuli, wasimamizi wa uvuvi wa eneo hili wanaweza kuhakikisha kwamba spishi hizi za samaki zinavuliwa kwa njia endelevu katika Bahari ya Hindi. Walengwa wa kutumia kadi hizi ni waangalizi wa masuala ya uvuvi na samaki, watafiti, wenye vyombo vya uvuvi, na mabaharia kwenye vyombo vya uvuvi vinavyolenga samaki wa spishi za samsuli, tuna na samaki wanaofanana na jodari katika Bahari ya Hindi. Walengwa wengine ni taasisi za mafunzo ya masuala ya uvuvi, na jamii za wavuvi.

Mpangilio: Julien Million. Scientific advice: Julien Million (IOTC), Hugues Evano (IFREMER), David Wilson (IOTC).

Tunamshukuru Dr. Evgeny Romanov (CAP RUN/ARDA) kwa kutayarisha kadi hizi za utambuzi wa samaki wa aina ya samsuli.

Michoro © R.Swainston/anima.net.au.

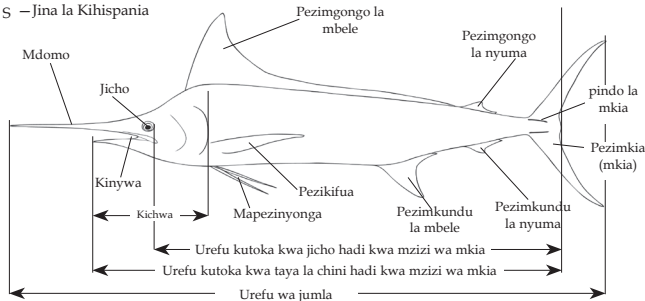
Tafsiri : Ranwel Mbukwah

Jina la kawaida la Kiswahili

Jina la kisayansi

- J – Jina la Kijapani
- C – Majina ya Kijina sahili / Kichina cha jadi
- E – Jina la Kiingereza
- F – Jina la Kifaransa
- S – Jina la Kihispania

Vipimo vitumiwavyo kupima sulisuli:

- Urefu kutoka taya la chini hadi mzizi wa mkia (LJFL)
- Urefu kutoka jicho hadi mzizi wa mkia (EFL)

KUMBUKA: Urefu wa jumla hautumiki kukadiria/ kupima sampuli za sulisuli na umetolewa hapa kwa madhumuni ya kufanua picha kamili

Jinsi ya kuitumia kadi hii

Kila kadi inajumuisha:

- Jina la kisayansi la aina/spishi ya samaki pamoja na jina lake la kawaida kwa lugha ya Kiingereza, Kifaransa, Kihispania, Kijapani, Kichina cha Jadi na Kichina Sahili
- Msimbo wake wa shirika la FAO
- Picha ya aina ya sansuli ikiwa na vitambulishi/ sifa vyake vya kipekee
- Urefu wake wa juu wa jumla (Max. TL)

Istilahi/msamiati wake

- Pindo (kibapa) la mkia: ni mpindo wa nyama nzito; kwa kawaida huhusu mkunjo wa ngozi kabla ya mwanzo wa pezimkia. Xiphiidae huwa na pindo zito la mkia na Istiophoridae huwa na mapindo mawili karibu na mkia.

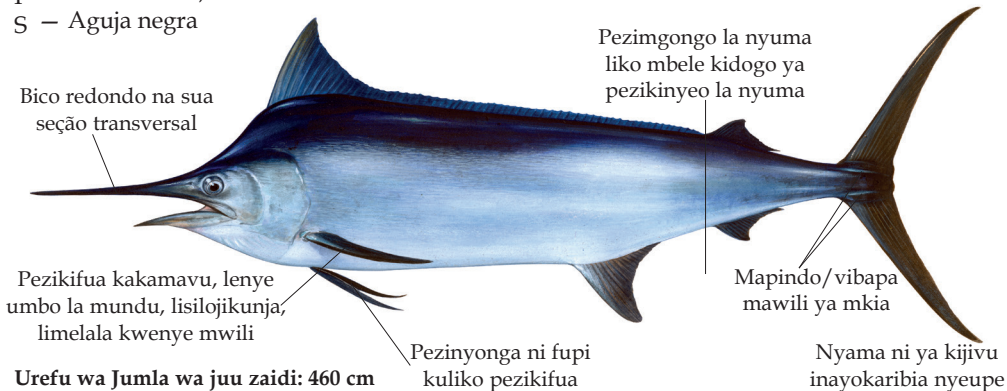
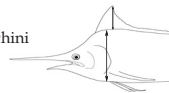
Mbasi panga (T)

Makaira indica

- J – シロカジキ
- C – 印度枪鱼 / 立翅旗魚
- E – Black marlin
- F – Makaïre noir, marlin noir
- S – Aguja negra

Kimo cha pezingongo la mbele = $1/2$ au chini
ya kimo chote cha mwili

Mbasi

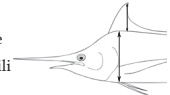
BUM

Makaira nigricans

Huitwa pia sulisuli bluu wa Bahari Hindi na Pasifiki (*Makaira mazara*) kwa mifumo mingine ya majina

- J - クロカジキ
- C - 藍槍魚 / 黒皮旗魚
- E - Blue marlin
- F - Makaire bleu, marlin bleu
- S - Aguja azul

Kimo cha pezimongo la mbele
= 1/2 hadi 3/4 ya kimo cha mwili

Pezimongo la nyuma
liko nyuma kidogo ya
pezikinyeo la nyuma

Mapindo/vibapa
mawili ya mkia

Nyama ni ya kijivu
inayokaribia kuwa nyeupe

Mkato wa mdomo ni
mviringo

Pezikifua ni refu na jembamba,
lenye umbo wima, linalojikunja,
limelala kwenye mwili

Urefu wa Jumla wa juu zaidi: 430 cm

Pezinyonga ni fupi
kuliko pezikifua

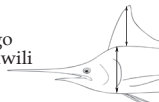
Mbasi milia

Tetrapturus audax

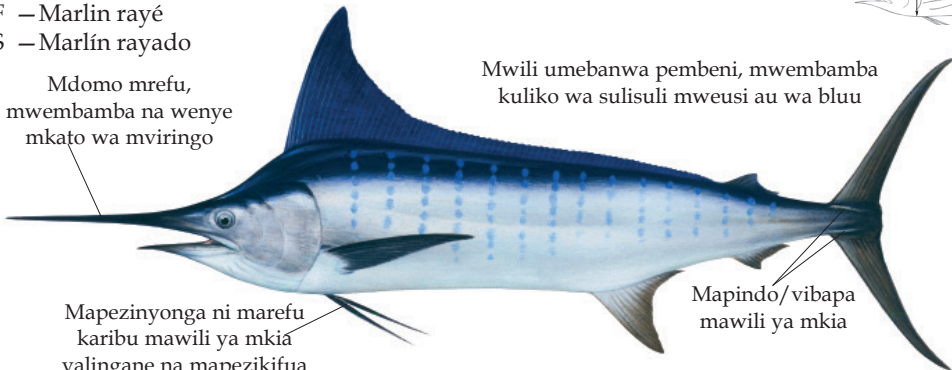
- J - マカジキ
- C - 条纹四鳍旗鱼 / 紅肉旗魚
- E - Striped marlin
- F - Marlin rayé
- S - Marlin rayado

Kimo cha pezimngongo
la mbele \geq kimo cha mwili

Mdomo mrefu,
mwembamba na wenye
mkato wa mviringo

Mwili umebanwa pembeni, mwembamba
kuliko wa sulisuli mweusi au wa bluu

Mapezinyonga ni marefu
karibu mawili ya mkia
yalingane na mapezikifua

Mapindo/vibapa
mawili ya mkia

Urefu wa Jumla wa juu zaidi: 340 cm

Nyama yake ni ya rangi ya pinki
inayokaribia rangi ya chungwa

Nduaro

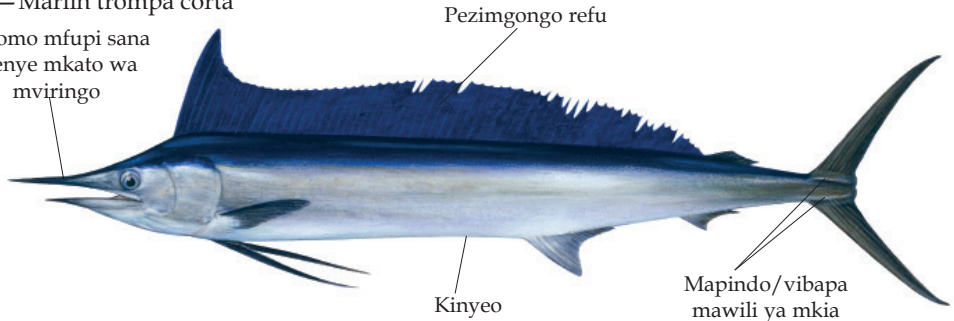
SSP

Tetrapturus angustirostris

- J - フウライカジキ
- C - 小吻四鰭旗魚 / 小吻四鰭旗魚
- E - Shortbill spearfish
- F - Makaïre à rostre court, lancier
- S - Marlín trompa corta

Mwili mrefu na mwembamba

Mdomo mfupi sana
wenye mkato wa
mvingo

Urefu wa Jumla wa juu zaidi: 230 cm

Nduaro kuti wa Bahari ya Hindi na Pasifiki

SFA

Istiophorus platypterus

- J –バショウカジキ
- C –平鰭旗魚 / 雨傘旗魚
- E – Indo-Pacific sailfish
- F – Voilier indo-pacifique
- S – Pez vela del Indo-Pacífico

Mwili umebanwa pembeni

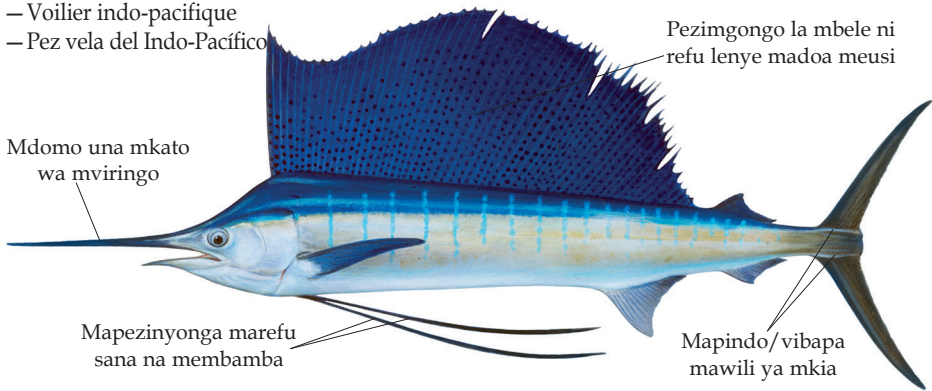
Pezimngongo la mbele ni
refu lenye madoa meusi

Mdomo una mkato
wa mviringo

Mapezinyonga marefu
sana na membamba

Mapindo/vibapa
mawili ya mkia

Urefu wa Jumla wa juu zaidi: 320 cm

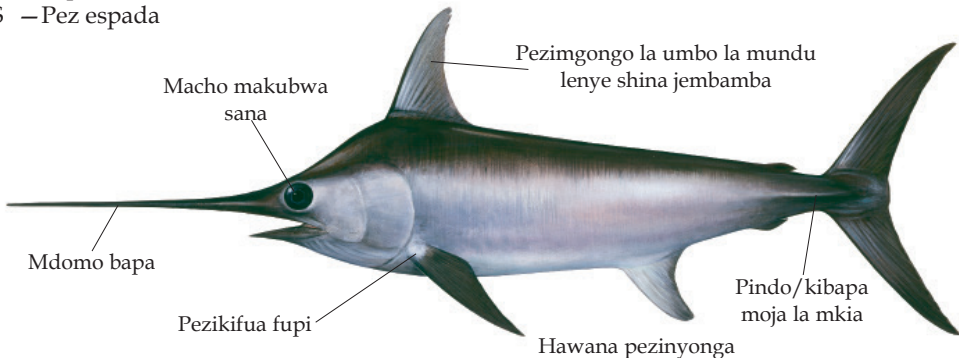
Mbasi samli (Z) Mbawasi samli (T)

Xiphias gladius

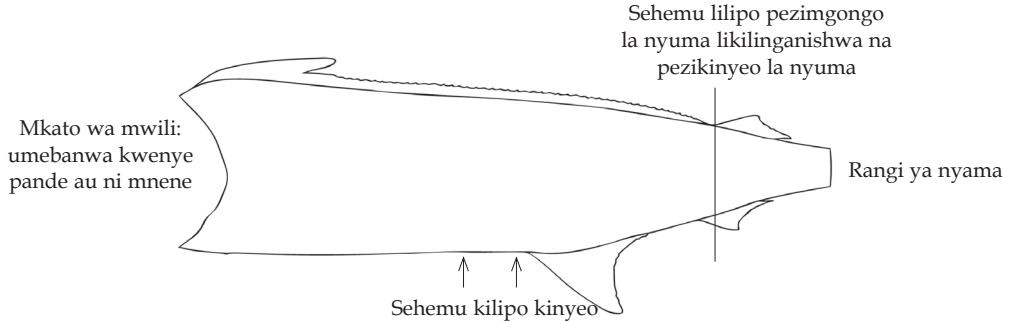
- J -メカジキ
- C - 剑鱼 / 劍旗魚
- E - Swordfish
- F - Espadon
- S - Pez espada

*Kumbuka: Samsuli wa wadogo
wana shina refu la pezingongo*

Urefu wa Jumla wa juu zaidi: 450 cm

Kumtambua sulisuli ambaye amechinjwa

Mara nyingi sansuli hupakuliwa, kuchakatwa na kuwekwa kwenye jokofu ya barafu:

- kichwa, mkia, mapezinyonga na mapezikifua hukatwa
- pezimgongo la mbele hukunjwa

Zingatia vipengele vifuatavyo vya utambulisho:

- Urefu wa pezimgongo la mbele kwa kuhusishwa na kina cha mwili (ikiwezekana)
- Sehemu lilipo pezimgongo la nyuma likihusishwa na pezikinyeo la nyuma ili kutofautisha Mbasi au Mbasimilia na Mbasipanga
- Mkato wa mwili (umebanwa pembeni au ni mnene) na rangi ya nyama ili kutofautisha kati ya Mbasi na Mbasi milia
- Sehemu kilipo kinyeo kutofautisha Nduaro na Nduaro kuti au Mbasi wengine

Mahitaji ya Kamisheni ya IOTC kuhusiana na sulisuli

Tambua, rekodi, na kutoa taarifa ipasavyo kuhusu kila sansuli aliyekamatwa na chombo chako cha uvuvi

Zifuatazo ni hatua ambazo wavuvi/wachunguzi wa samaki wanafaa kuchukua kuhusiana na sulisuli kulingana na Mikakati ya IOTC ya Kulinda na Kusimamia Sulisuli (CMM) (Inapendekezwa kwamba kila mwaka uangalie marekebishomapyo ya IOTC):

- Wavuvi walio na vyombo vitumiavyo kamba na nyavu za kukokotwa watatoa ripoti kutumia vijitabu vyao ukamataji wa Mbasisamli (*Xiphias gladius*), Mbasi (*Makaira nigricans*), Mbasipanga (*Makaira indica*), Mbasimilia (*Tetrapturus audax*), Nduaro kuti (*Istiophorus platypterus*) na Nduaro (*Tetrapturus angustirostris*) kama ilivyo katika maazimio ya uhifadhi na usimamizi (CMM).
- Wavuvi wanaotumia vyombo vya kukokota nyavu nzito watatoa ripoti kupitia vitabu vyao kuhusu ukamataji sulisuli, panapowezekana waonyeshe spishi au kundi la spishi kulingana na CMM.
- Wavuvi wanaotumia vyombo vya kukokota nyavu za jarife watatoa ripoti kupitia vitabu vyao kuhusu ukamataji wa Mbasisamli (*Xiphias gladius*), Nduaro kuti (*Istiophorus platypterus*) na wengine, panapowezekana waonyeshe spishi au kundi la spishi kulingana na CMM.
- Wavuvi wanaotumia vyombo vya kutumia mshipi wa kuvua kwa mikono watatoa ripoti kupitia vitabu vyao kuhusu ukamataji wa Mbasipanga (*Makaira indica*), Nduaro kuti (*Istiophorus platypterus*) na Mbasi na Nduaro wengine, panapowezekana waonyeshe spishi au kundi la spishi kulingana na CMM.

Uchapishaji wa kadi hizi uliwezesha na ufadhili kutoka kwa Tume Dhibiti ya Tuna katika Bahari ya Hindi (IOTC).

Kwa habari zaidi, wasiliana na:
Indian Ocean Tuna Commission
ABIS Centre, PO Box 1011
Victoria, Seychelles

Phone: +248 422 54 94

Email: IOTC-Secretariat@fao.org

Fax: +248 422 43 64

Website: <http://www.iotc.org>

Tafsiri hii ilifanywa kupitia ufadhili wa OFCF Japan.

